خبر

ضرورت صف‌شکنی رسانه‌ای برای افزایش سرانه مطالعه

عبدالحسین کلانتری معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در «شب خبرنگاران کتاب» گفت: رسانه می‌تواند با نگاه انتقادی به عصر جدید و تحولات شبکه‌های اجتماعی، به احیای کتاب بپردازد و انسانی آرام، متین و با تأمل و اندیشه را با وجوه شخصیتی تراز به‌تصویر بکشد. وی که در نشستی با خبرنگاران حوزه کتاب سخن می‌گفت، افزود: ما در جهانی پر از داده هستیم؛ داده‌هایی که به‌واسطه فناوری‌های دیجیتال تولید می‌شود و فرصت بی‌نظیری را فراهم کرده که بتوانیم سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و اقدام مبتنی بر داده داشته باشیم. وی افزود: مطالعات جهانی متأسفانه کاهش میزان مصرف عمیق کتاب را نشان می‌دهد که به‌واسطه گسترش شبکه‌های اجتماعی است. شبکه‌های اجتماعی انسان را در هجمه‌ای از اخبار و اطلاعات وسیع و گسترده قرار می‌دهد و همین موجب می‌شود تأمل، طمأنینه و توجه عمیق به داده‌ها و اطلاعات اندک شود. در واقع این برای بشر حاضر خطر است و باید کمک کنیم این توجهات و تأملات عمیق به محتوا و به‌خصوص محتوای کتاب‌ها احیا شود. وی اضافه کرد: هیچ‌کاری به‌طور عام و به‌صورت خاص در عرصه فرهنگی بدون یک پیشتازی رسانه‌ای امکان‌پذیر نخواهد بود. این در حالی است که در کار کتاب به صف‌شکنی رسانه‌ای نیاز داریم تا سرانه «کتاب خوب خواندن» و «خوب کتاب خواندن» در جامعه به‌واسطه فعالیت‌های رسانه‌ای خبرنگاران رشد پیدا کند.

سطر به سطر با مقاومت

به‌انگیزه هفته کتاب و کتابخوانی، گزیده‌ای از کتاب‌های ارزشمند درحوزه مقاومت اسلامی را مرور کرده‌ایم

آرش شفاعی
گروه فرهنگ و هنر

درحالی‌که بیش از یک سال از عملیات طوفان‌الاقصی می‌گذرد و رژیم صهیونیستی با پشتیبانی کامل نظامی و اطلاعاتی آمریکا و متحدان غربی‌اش، هرچه کرده، نتوانسته به پیروزی قابل اعتنایی دست یابد، صحبت از جبهه مقاومت هر روز بیش از روز قبل در محافل مختلف سیاسی و اجتماعی جهان به‌گوش می‌رسد. امروز این سؤال برای بسیاری از دوستان و دشمنان مطرح است که جبهه مقاومت چه امتیازی دارد که در برابر قدرتمندترین نیروهای نظامی جهان ایستاده و با وجود تحمل ضرباتی سخت که می‌توانست هر نیرویی را در جهان از پا بیندازد، هنوز سرپاست و هر روز برای اشغالگران، دردسر تازه‌ای می‌آفریند؟

اسرائیل در این مدت، پیچیده‌ترین و عجیب‌ترین کارها را برای به‌زانو درآوردن این جبهه انجام داده اما در عمل نتوانسته اضلاع تشکیل‌دهنده جبهه مقاومت را از بین ببرد. روزی که عملیات تروریستی بزرگ اسرائیل در خاک لبنان روی داد و این رژیم با منفجرکردن وسایل ارتباطی و تبدیل‌کردن فناوری‌های ارتباطی به وسایل کشتار جمعی، چندین نفر از مردم لبنان را به شهادت رساند و عده بسیار زیادی را مجروح و مصدوم کرد، خیلی‌ها در جهان غرب با چشم‌پوشیدن از وجه جنایتکارانه این اتفاق، به‌خیال خود فکر کردند دیگر کار حزب‌ا... تمام شده است. این اتفاق وقتی با ترور گروهی از فرماندهان و نیروهای رده بالای حزب‌ا... در رأس آنها دبیرکل این حزب، شهید سیدحسن نصرا... و بعد ترور سیدهاشم صفی‌الدین و نبیل قاووق از اعضای شورای رهبری حزب‌ا.... همراه شد، تصور واردآمدن ضربه‌ای شدید و تمام‌کننده بر پیکره حزب‌ا... بیشتر مطرح شد اما آنچه در نهایت اتفاق افتاد این بود که حزب‌ا... ساختارهای خود را تجدید و ضربات نظامی و حملات پهپادی و موشکی‌اش را تشدید کرد.

شناخت مقاومت از دل فرهنگ

این سؤال که جبهه مقاومت چگونه تشکیل شد، اعضای آن چه ویژگی‌هایی دارند، ساختارهایش چگونه طراحی شده که حتی با شهادت سران آن، همچنان در میدان حضور دارد و این‌که موتور محرکه این جبهه چیست، سؤال‌هایی است که این‌روزها در میان دوستداران و البته دشمنان آن رایج است. شاید برای دشمنانی که پیچیده‌ترین عملیات را برای کشتن اعضای جبهه مقاومت و خارج‌کردن آنها از میدان طراحی می‌کنند، درک مفاهیمی مانند شهادت‌طلبی، ایمان و حیات طیبه ممکن نباشد اما مایی که به این مفاهیم اعتقاد داریم و به‌دنبال الگوهایی برای زندگی زمینی خود می‌گردیم، شاید بهترین نمونه‌ها را بتوانیم در زندگی و شهادت کسانی ببینیم که این‌روزها در برابر شقی‌ترین دشمنان خدا و دینش، جانانه ایستاده‌اند. برای همین است که شناخت جبهه مقاومت برای ما و دوستداران این جبهه و درک زندگی عاشقانه و توحیدی نیروهای آن نیز مهم است. این شناخت، از دل فرهنگ و از مسیر روایت می‌گذرد. بدون روایت سریع، صحیح و پاکیزه از زندگی شهدا و رزمندگان مقاومت، نمی‌توان این الگوهای زندگی طیبه را در دوران معاصر بازشناخت.

بازشناسی سردار شهید

نام جبهه مقاومت بی‌شک با نام سردار شهید سپهبد سلیمانی گره خورده است. این فرمانده شهید، کسی بود که با درایتی مثال‌زدنی توانست نیروهای پراکنده‌ای را که در سراسر سرزمین‌های اسلامی در راه مبارزه با صهیونیسم و ایادی آن می‌جنگیدند، متشکل کند و در برابر لشکر انبوه دشمن که به مجهزترین سلاح‌های روز جهان مسلح بودند، صفی از نیروهایی بیاراید که به سلاح ایمان و جهاد مجهز بودند. روایت زندگی و شهادت حاج‌قاسم، روایتی روشن و دقیق از همه جبهه مقاومت است چراکه او خود در اوج جبهه مقاومت بود و زندگی‌اش نمونه‌ای مجسم از زندگی مردی بود که همه عمر در برابر شیطان بزرگ ایستاد و هزینه این ایستادگی را با خونش داد.

درباره زندگی حاج‌قاسم کتاب‌های زیادی نوشته شده است؛ او حتی زندگینامه خودنوشتی به‌نام «از چیزی نمی‌ترسیدم» نوشته که نشر مکتب حاج‌قاسم آن را منتشر کرده است. از جمله بهترین کتاب‌هایی که درباره زندگی این فرمانده شهید سپاه اسلام، منتشر شده و ردپای زندگی او و شکل‌گیری شخصیتش را از سال‌های کودکی دنبال می‌کند، کتابی است با عنوان «باران گرفته است».

احمد یوسف‌زاده نویسنده کتاب در گفت‌وگو با جام‌جم بیان کرد: شهید سلیمانی را از دوران نوجوانی خود زمانی که در لشکر (در آن زمان تیپ) ثارا... کرمان حضور داشته، می‌شناختم. یوسف‌زاده در آن زمان، به همراهی گروهی دیگر از همشهریان کرمانی خود که همگی نوجوان بودند، اسیر شده و داستان زندگی خود را در کتاب «۲۳ نفر» آورده است. این کتاب باعث شهرت بیشتر او شده و حاج‌قاسم نیز نویسنده را بعد از انتشار کتاب بیشتر از قبل می‌شناخت. خود یوسف‌زاده در این‌باره گفت: شهید سلیمانی بعد از انتشار کتاب، نامه‌ای به من نوشت و در آن چنین نگاشت: «ای احمد عزیز! ای‌کاش من هم کنار شما بودم و یکی از شب‌هایی را که شما داشتید، در پرونده‌ام داشتم.»

ارتباط نویسنده و شهید سلیمانی که همیشه او را با عنوان «آقای ۲۳ نفر» صدا می‌زد، باعث شد او بعد از شهادت این شهید برای نگارش کتاب اول از مجموعه چهارجلدی زندگی شهید سلیمانی انتخاب شود. شاید یکی از دلایل این انتخاب این است که یوسف‌زاده از اهالی منطقه فاریاب در جنوب استان کرمان است و با اهالی روستای قنات‌ملک که زمستان‌ها به منطقه آنها کوچ می‌کنند، آشنایی کامل دارد. یوسف‌زاده در این باره تأکید کرد: کتاب از این لحاظ مهم است که درباره دوران کودکی شهید سلیمانی جز همان نوشته‌ای که خود حاج‌قاسم در خودزندگینامه‌اش نوشته بود و گذرا و ناقص به دوران کودکی‌اش اشاره شده بود، منبع دیگری نداشتیم. درکتاب «باران گرفته است» از خود خاطرات حاج‌قاسم هم کمک گرفته‌ام اما برای تکمیل این خاطرات به دوستان و همکلاسی‌ها و همبازی‌هایش مراجعه شده و کتاب جزئیات زندگی نه‌فقط خودش بلکه پدر و مادرش، طایفه‌شان، زندگی عشایری و معلمانش نوشته شده و می‌توان گفت کامل‌ترین زندگینامه سردار سلیمانی از تولد تا شروع جنگ است.

سبک زندگی حسینی

بارزترین حضور و عملکرد جبهه مقاومت پیش از عملیات طوفان الاقصی، جهاد با نیروهای تکفیری بود. اگر حضور و ایثارگری شهدای مدافع حرم نبود، نیروهای تکفیری که به حمایت پیدا و پنهان صهیونیسم و امپریالیسم متکی بودند، می‌توانستند در نقشه شوم تغییر جغرافیای سیاسی منطقه و القای چهره‌ای سیاه و خونین از اسلام در سراسر جهان موفق باشند. در این سال‌ها مجموعه قابل‌توجه و خوبی از خاطرات شفاهی و زندگینامه شهدای حرم منتشر شده که هرکدام دارای ارزش‌های ویژه‌ای برای بازخوانی و درس گرفتن از زندگی جوانان و حتی پیرانی است که علاقه‌های زندگی عادی خود را به کنار نهادند، در صف مقدم جهاد وارد شدند و نقشه دشمنان را به هم زدند.

یکی از آخرین و تازه‌ترین کتاب‌ها که موفق به کسب تقریظ رهبر انقلاب هم شده است، کتابی است درباره یک شهید جوان مدافع حرم، سید مصطفی موسوی که به نام «بیست سال و سه روز» منتشر شده است.

سمانه خاکبازان، نویسنده این کتاب درباره ویژگی‌های سوژه کتابش در گفت‌وگو با جام‌جم بیان کرد: از بارزترین و خاص‌ترین ویژگی‌های شهید موسوی، امروزی بودن وی بود. او همیشه ظاهر آراسته‌ای داشت، پرداختن به موسیقی، سینما و کتاب از علایقش بود و مثل هر جوان دیگری، آرزوهای گوناگونی هم داشت. از ابتدای آشنایی با شهید، برایم جذاب بود که کدام آرمانی توانسته تا این حد یک جوان را متحول کند که حتی حاضر شود از جانش بگذرد؟ خاکبازان گفت: در بین خاطراتی که از وی شنیدم و تحقیقاتی که صورت گرفت، به نظرم رسید آرمانی که تا این حد باعث از خودگذشتگی شهید موسوی شده، دفاع از حرم و حریم اهل‌بیت(ع) بوده است. این هدف آن‌قدر در ذهن شهید موسوی مهم و باارزش بود که مسیر زندگی او را تغییر داد. او باور داشت که اسلام مرز نمی‌شناسد و حالا که در نقطه‌ای از دنیا، اسلام به خطر افتاده، باید به دفاع از مظلومان و اسلام برخیزد. حتما مطالعات و کتابخوانی‌هایی که شهید موسوی داشته، اندیشه او را رشد و توسعه داده تا دفاع از اسلام برای او اصلی‌ترین ارزش و هدف زندگی شود. شهید، مطالعات اولیه خود را با کتاب‌های دکتر شریعتی آغاز کرد، سپس تا جایی پیش رفت که آثار علامه جعفری(ره) را نیز می‌خواند. به نظرم دفاع از اسلام و آرمان و آرزوی شهید موسوی برای محقق ساختن سبک زندگی حسینی، این جوان را به سوی جهاد و توفیق شهادت سوق داد.

او در ادامه با بیان این‌که برای من جالب‌ترین نکته این است که بیشترین مخاطبان کتاب و خریداران اثر، نوجوان یا جوان بودند، افزود: به نظرم این‌که فردی نزدیک به سن‌وسال خودشان در چنین راه دشواری قدم گذاشته، برای هر جوان جست‌وجوگر و کنجکاوی پرسش‌برانگیز است به همین دلیل علاقه داشتند با سبک زندگی و دیدگاه این جوان شهید آشنا شوند، ببینند او به‌دنبال چه آرمانی بوده است؟ از دنیا چه می‌خواسته و چطور به چنین سعادتی رسیده است؟ در بازخوردهایی که گرفتم، بیشترین نکته‌ای که جوانان بر آن تاکید می‌کردند، قابل درک بودن این جوان شهید بود، یعنی می‌گفتند روایت زندگی وی غلوآمیز نیست و خواننده نگاه و سبک زندگی او را باور می‌کند. همذات‌پنداری با شهید خیلی کمک کرد تا مخاطب کتاب را بپسندد و از این‌رو، شهید را یک الگوی انسانی قابل دستیابی دانسته و درکش کنند؛ مانند همدلی و درکی که ما در دوران مدرسه از همکلاسی‌های خودمان داریم. در بعد دیگری از بازخوردهای مخاطبان، جالب‌ترین نکته این بود که سایر اقشار هم که شاید در فاصله دورتری نسبت به آرمان‌های شهید ایستاده بودند، به کشف خصوصیات وی علاقه‌مند می‌شدند.

درستایش عشق

درباره زندگینامه شهدای جوان مدافع حرم، کتاب‌هایی که به صورت داستانی نوشته شده باشد، به تعداد قابل‌توجهی منتشر شده اما یک کتاب در این میان هست که خواندنش هیچ‌گاه خالی از لطف نیست؛ چراکه نویسنده در این کتاب، لحظات شاد و غمگین زندگی را با هم درآمیخته و کتاب، جذابیت و روانی خوبی دارد. کتاب «یادت باشد» نوشته محمدرسول ملاحسنی، در مورد زندگی شهید حمید سیاهکلی‌مرادی است. زندگی این شهید هم که از شهدای مدافع

برش

فلسطین، زخمی که همیشه باز است

اما فلسطین که زخم همیشه باز منطقه ما و قلب مقاومت در سرزمین‌های اسلامی است همواره مورد توجه نویسندگان ایرانی بوده است. در ماه‌های اخیر انتشار دو کتاب مهم در این حوزه، ما را با بخش‌های دیگری از داستان طولانی مقاومت مردم این سامان آشنا کرده است. یکی از این کتاب‌ها که سوره مهر آن را منتشر کرده است، «لهجه‌های غزه‌ای» نام دارد.

در این کتاب، مجموعه‌ای از روایت‌ها را از گروهی از نویسندگان فلسطینی می‌خوانیم که ناگفته‌های تکان‌دهنده‌ای از رنج بی‌مانند مردم فلسطین را به تصویر می‌کشد.

این رنج نتیجه کشتارهای سازمان یافته رژیم صهیونیستی است که به‌صورت روزمره با آن مواجه هستند. نویسندگان روایت‌های این کتاب خود جزو روشنفکران امروز فلسطین هستند که به‌دلیل درگیر شدن با جنگ جاری در غزه روایتی دست‌اول از زندگی در این منطقه را به مخاطب ارائه کرده‌اند. محمدرضا ابوالحسنی، مترجم این کتاب در گفت‌وگو با جام‌جم گفت: نویسندگان این روایت‌ها یکی یوسف القدره و دیگری فاتنه الغره، قلم‌های بسیار پخته‌ای دارند و غزه را هم خوب می‌شناسند، چراکه متولد آنجا بوده و سال‌ها در آن زندگی کرده‌اند و جنگ‌های قبلی را دیده‌اند.

وی افزود: چیزی که در فلسطینی‌ها وجود دارد، این است که اسرائیل همه کار می‌کند. آنها زندگی در خارج از فلسطین را به زندگی در فلسطین ترجیح د
این خواسته مقاومت می‌کنند؛ یعنی پیش از این‌که ماجرا سی
مفهومی به‌نام وطن و میهن چنان در بین آنها اهمیت دارد که
این حجم از کشتار، در حسرت این هستند که هزار نفر بیرون بیا
کنند، اما چنین نمی‌شود. این اتفاق کشنده‌ای برای اسرائیل
از روی ناچاری به‌وجود آمده است، چراکه فلسطینی‌ها بعد ا
راه‌حلی جز مقاومت وجود ندارد و راه‌حل‌هایی مانند سازش
نخواهد برد. به همین دلیل است که سنوار پیام می‌دهد اگر اس
موافقت نکنند، کربلایی دیگر اتفاق می‌افتد. حالا که نام سنوار ب
رمان «خار و میخک» نوشته شهید یحیی سنوار هم بگوییم که

داده‌نما

معرفی گزیده کتاب‌های جدید جبهه مقاومت

من قاسم سلیمانی‌ام
نویسنده: مرتضی شاه‌کرم
انتشارات سوره مهر
مجموعه پنج نمایشنامه درباره سردار شهید سلیمانی

مجید بربری
کبری خدابخش دهقی
انتشارات دارخوین
زندگینامه شهید مدافع حرم، مجید قربانخانی

مار و پله
نویسنده: فائقه میرصمدی
انتشارات شهید کاظمی
گفت‌وگو با یکی از عوامل داعش در ایران

لبخند مصطفی
نویسنده: مریم دوست محمدیان
انتشارات کتاب جمکران
زندگینامه شهید مدافع حرم مصطفی نبی لو

قلبی برایت می‌تپد
نویسنده: کوثر شریف‌نسب
انتشارات شهید کاظمی
زندگینامه شهید مدافع حرم، روح‌ا... مهرابی

فرمانده در سایه
نویسنده: حمید خضاب
انتشارات شهید کاظمی
زندگینامه شهید عماد مغنیه

سور سوریه
نویسنده: محمد قائم خانی
انتشارات بین‌الملل
سفرنامه‌ای به سوریه بعد از پایان جنگ

سفرنامه الی...
نویسنده: فائضه غفارحدادی
انتشارات شهید کاظمی
خاطرات یک خانواده اهل غزه

سربلند
نویسنده: محمدعلی جعفری
انتشارات شهید کاظمی
زندگینامه شهید مدافع حرم، محسن حججی

رسته سنگ‌اندازان
نویسنده: علی‌اکبر ولای
نشر بین‌الملل
داستان نوجوان درباره مقا
مردم فلسطین

قاب

معرفی برگزیدگان جشنواره تئاتر استان تهران

در اختتامیه بیست‌ونهمین جشنواره تئاتر استان تهران، نمایش‌های «ریگ‌چاه» از تهران، «بازسازی و کارما» از ورامین، «حشو و مغازه خودکشی» از پردیس، و «رؤیای خیس» از پاکدشت به دبیرخانه جشنواره تئاتر فجر معرفی شدند.

همچنین نمایش «نقرآبی» از ورامین برای حمایت به حوزه هنری کودک و نوجوان و اجرای عموم به تالار هنر، نمایش «مبارک و پادشاه بی‌وارث» از دماوند برای اجرای عموم در تالار سنگلج، نمایش‌های «دردسرهای مرد مرده» از اسلامشهر و «ناگهان پیت‌حلبی» از پاکدشت به دبیرخانه جشنواره تئاتر خندستان اصفهان و نمایش‌های منطقه ۱۲ اف از پردیس و ریگ‌چاه از تهران و «تاریخ انقضا» از بهارستان به جشنواره تئاتر ایثار معرفی شدند.

چهره

کارنامه قابل قبول جبهه مقاومت در حوزه کتاب

حمید حسام، نویسنده و پژوهشگر ادبیات پایداری در گفت‌وگو با ستاد خبری سی‌ودومین هفته کتاب جمهوری اسلامی ایران، از ضرورت ایجاد یک قرارگاه فرهنگی برای ثبت و انتشار داستان‌ها و خاطرات مقاومت گفت.

وی تأکید کرد که ایران باید به‌عنوان مرکز جبهه مقاومت در چند کشور نقش یک قرارگاه فرهنگی را ایفا کند و این قرارگاه برای همه زیرمجموعه‌ها برنامه‌های جامع و راهبردی داشته باشد.

وی افزود: در دوران دفاع مقدس، ما شاهد مشارکت تعداد زیادی نویسنده در ثبت خاطرات و رویدادهای جنگ بودیم اما در جبهه مقاومت به دلیل پراکندگی و نبود همگرایی در حوزه فرهنگی، بسیاری از نویسندگان نتوانستند رسالت خود را در ثبت تاریخ این جبهه به انجام رسانند. من از نهادهای فرهنگی و رسانه‌ای درخواست دارم تا در قالب یک همگرایی فرهنگی، فرصتی برای ثبت و ضبط وقایع جبهه مقاومت فراهم کنند.

حسام تأکید کرد که در این ۴۰ سال، جبهه مقاومت در حوزه کتاب کارنامه قابل قبولی داشته است.

دیدگاه

هنر مکتوب در حال خالی‌شدن از زندگی است

ابراهیم اکبری دیزگاه، نویسنده کتاب «یسبحون» در نشست رونمایی از این کتاب در حوزه هنری با بیان این‌که فلسفه یسبحون به تجربه ادبی‌ام برمی‌گردد، گفت: وقتی در دهه ۸۰ احساس کردم دیگر کسی داستان کوتاه در ایران نمی‌خواند، ناشری داستان کوتاه چاپ نمی‌کند و با این‌که تعداد قابل توجهی داستان کوتاه نوشته بودم ولی ناشران رغبتی به انتشار آن نداشتند و به موازات آن فرهنگی در زبان فارسی به نام ناداستان شکل گرفت و ابتدا در مجلات و بعدها به شکل کتاب منتشر می‌شد. همان زمان چیزی به من الهام شد که هنر ما چه در شعر و چه در داستان کوتاه و بعد از آن در رمان در حال خالی‌شدن از زندگی است و ادبیات در حال تبدیل‌شدن به امری مکانیکی است. وی افزود: رمان یا هنر مکتوب در حال خالی‌شدن از زندگی است و این یک هشدار است. همین امر باعث شد تا در آثارم تجدیدنظر کنم و ۳۰۰ داستان کوتاهم را کنار بگذارم و حتی از داستان کوتاه هجرت کنم. بعد به نتیجه رسیدم که چیزهایی بنویسم که در زندگی خودم است و با نوشتن، نسبت خودم را با اموری که در پیرامونم است را تعریف کنم. سال ۱۴۰۰ با دوستی در این باره صحبت کردم که هرکس چیزی را روایت کند که نزدیک‌ترین حس را به آن دارد و آن چیز در او زیسته شده است.